

Innsiden av kaninburene er og blir en katastrofe

Samtidig som vi bygger ut byen vår uten en eneste helhetlig plan, øker classeskillet. Middelklassen ønsker absolutt ikke å bosette seg i kaninbur. Foto: NTB og privat

Av Taran Grønlie, interiørarkitekt MIAF

Publisert:
02.04.23 07:26

Del

Jeg har blitt hyret som interiørarkitekt av flere førstegangskjøpere, som fortviler over at deres nye hjem er så funksjonelt at de kun har plass til seng foran kjøleskapet.

MENINGER

Dette er et debattinnlegg. Innlegget gir uttrykk for skribentens holdninger.

Det skrives mye om boligmangel. Den er visst størst i Oslo. Hvem har beregnet at vi har all denne boligmangelen? Slik jeg ser det, bygger vi for å holde liv i vår sirkulærøkonomi, ikke fordi det i utgangspunktet er boligmangel.

Belegg for min påstand finner jeg i Siri Myrvold Osnes' forskningsrapport [«Bolig som velferdsgode og markeds vare i en storbykontekst – en analyse av boforhold og vanskelighetstilthet.»](#) Osnes skriver blant annet at boligmarkedet dereguleres og boligen fungerer som en vare og et investeringsobjekt. Da blir koblingen til det globale finanssystemet tettere. Den moderne økonomien er avhengig av vekst, som er forankret i boliggjeld og boligkreditt.

Tette koblinger til flyktige kapitalbevegelser bidrar til at lokale boligmarkeder blir ustabile. Flyktigheten er skummel og bidrar til en økonomi som før eller senere er dømt til å gå nenedom og hjem.

Parker og åpen mingleplass taper

Situasjonen i Oslo er at eiendomsutviklerne har politisk hjemmel for å utvikle hovedstaden vår. Det er gitt aksept for å bygge rimeligst og selge dyrest mulig. Resultatene er den arkitekturen vi etter mangeårig arkitekturdebatt kjenner så altfor godt.

Arkitekturopprøret har gått i bresjen for å gjøre folk bevist når det gjelder den farlige retningen vi går i. Vi får, og har fått, en oppbevaringsarkitektur med kaninbur i firkantede stabler. Fasaden er grå, ensidig og gudsjammerlig kjedelig. Innsiden av disse kaninburene er og blir en katastrofe.

Dette er kasser, hvor vi som mennesker ene og alene blir oppbevart og ikke lever. I den situasjonen er det soleklart at gode utearealer, parker og åpen mingleplass taper.

Salget av fuglekasser og kaninbur går stadig tregere, samtidig som vi bygger ut byen mer og mer. Tall fra Boligprodusentenes Forening viser at salget av nye boliger falt med 31 prosent i februar 2023 sammenlignet med samme måned i fjor.

Igangsettingen av nye boligprosjekter falt 48 prosent.

Fleksibiliteten i nybygg er lik null. Det skyldes ene og alene bygningskonstruksjon og materialer. Oslo er kjent som en by preget av store forskjeller, og [blir referert til som «ulikhetens by» \(Ljunggren, 2017\).](#)

Det er også i Oslo-området vi har observert den sterkeste boligprisveksten, hvor boligprisene fra sitt laveste i 1993 har mer enn åttedoblet seg frem til i dag, i følge SSB, og er årsaken til stadig økende classeskille.

Uten ansvarlig byarkitekt

Nå står vi i startfasen for nye byggetrinn på Løren, Ulven og Økern. På toppen av det hele er Groruddalen under planlegging. Det uten en ansvarlig byarkitekt som skal forvalte de helhetlige linjer og verdien for et samlet Oslo.

Hvor lenge er det til vi innser at vi som by har feilet?

Jeg spør meg derfor, hvor lenge er det før vi innser at vi som by har feilet, og at disse nye bydelen blir revet?

Om det er slik at disse fugleburene bygges, fordi de skal være attraktive for førstegangskjøperne, synes jeg virkelig at denne kjøpergruppen fortjener noe helt annet. Jeg har blitt hyret som interiørarkitekt av flere førstegangskjøpere, som fortviler over at deres nye hjem er så funksjonelt at de kun har plass til seng foran kjøleskapet.

Prosjekteringen av de tekniske komponentene er så lite gjennomtenkt og blokkerer dyrebar veggplass, og baderommene er større enn stua. Er det ikke er nok kjøpere disse oppbevaringskassene blir områdene spøkelsesbyer av så dårlige materialer, at de uten vedlikehold raskt går til grunne og er uten verdi for videre ombruk.

Dette er en dyr lærepenge, og konklusjonen er at samtidig som vi bygger ut byen vår uten en eneste helhetlig plan øker classeskillet, for middelklassen ønsker absolutt ikke å bosette seg i kaninbur.